

Stortingets Kommunal- og forvaltningskomité

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 30.10.2025

Høringsinnspill, Norges arbeid med bærekraftsmålene. Meld. St. 35 (2024–2025)

Akademikerne representerer arbeidstakere med lang utdanning og har nær 300 000 medlemmer i offentlig og privat sektor. Vi takker for anledning til å gi innspill til Stortingets behandling av stortingsmeldingen om Norges arbeid med å nå bærekraftsmålene (Meld.St.35 (2024-2025)).

Akademikernes innspill:

Akademikerne vil understreke det viktigheten av å benytte Norges velfungerende trepartssamarbeid også i arbeidet med bærekraft. Det bør brukes aktivt i arbeidet med å forankre politikk og finne løsninger som ivaretar ulike dimensjoner av bærekraft.

Akademikerne er glad regjeringen vil bedre kunnskapsgrunnlaget om Norges oppnåelse på bærekraftsmålene og legge til rette for bruk av arealregnskap og naturregnskap på lokalt og regionalt nivå som del av kunnskapsgrunnlaget og som verktøy for arealplanlegging.

Det er positivt at meldingen tar utgangspunkt i nasjonale prioriteringer og samfunnsutfordringer og tematiserer det offentliges rolle. Som meldingen slår fast, er målkonflikter en av de største utfordringene for bærekraftsarbeidet. Ulike bærekraftsmål - for eksempel klima og økonomisk vekst, eller klima og sosial bærekraft - kan komme i motstrid. Kortsiktige mål kan stå i veien for langsiktig måloppnåelse og gjøre langsiktige politiske valg vanskelig. Og virkemidler som ligger til ulike sektordepartementer og -etater, gjør det vanskelig å skape helhetlig politikk. Kompleksiteten er stor, og måloppnåelse forutsetter ulike virkemidler og at sektormyndigheter samarbeider på tvers.

Akademikerne er positive til at regjeringen vil legge frem en ny strategi for departementsfellesskapet (2026–2030). Akademikerne mener departementene og regjeringen må jobbes annerledes for å møte og løse målkonflikter, skape samfunnsendringene som er nødvendig og samtidig skape oppslutning om politikken.

Ekspertutvalget for klimavennlige investeringer mener kombinasjoner av virkemidler (for eksempel avgifter, reguleringer, støtteordninger og koordinering) gir best resultat. Utvalget mener også fordelings effekter må møtes med andre virkemidler enn å svekke

klimavirkemidlene. Akademikerne understreker at dette krever økt samarbeid og koordinering mellom sektormyndighetene under forberedelse av saker.

Akademikerne støtter bruk av politikkpakker, som både Klimautvalget tar til orde for, og som EU bruker strategisk. Politikkpakker samler flere tiltak som sammen adresserer et bredt spekter av utfordringer. Et eksempel på dette er EUs grønne giv - en vekstpakke som inkluderer tiltak for å redusere klimagassutslipp, fremme bærekraftig energi, og beskytte biologisk mangfold.

Norge er i stor endring. Vi står midt i en digital og grønn omstilling. Akademikerne mener Stortinget må understreke at omstillingene krever omfattende bruk av teknologi, forskning og spesialisert kompetanse. Vi trenger å utvikle nye teknologier for å redusere klimagassutslipp og ta i bruk nye energiformer, FoU for finne løsninger på klima- og miljøutfordringene og en lærende arbeidsstyrke som tar i bruk ny kunnskap og er mobile og tilpasningsdyktige på arbeidsmarkedet.

Stortinget bør ta til orde for

- **at regjeringen i en ny strategi for departementsfellesskapet i større grad tar i bruk større virkemiddelpakker for å løse gjenstridige utfordringer og nå bærekraftsmålene. Løsningene må bidra til å nå flere mål samtidig.**
- **at regjeringen legger til grunn at fordelingseffekter løses med andre virkemidler enn å svekke klimavirkemidlene.**

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

—

Lise Lyngsnes Randeberg
Leder, Akademikerne